

## Efesolaiskirjeen selitys 1

**Ef. 1:1-3**

**Savonlinnan Tuomiokirkko, 11.9.2013**

# Kristityt ovat Kristuksessa

Aloitamme nyt uuden tekstin selittämisen, ja suokoon Jumala siihen armonsa ja apunsa.

Kyseessä on apostoli Paavalin kirje Efeson seurakunnalle.

## Kirjeen kirjoittajasta ja vastaanottajasta

Raamatun tieteellisessä tutkimuksessa ollaan käsittäkseni aika vahvasti sitä mieltä, että tämä kirje ei olisi aito Paavalin kirje. Tätä perustellaan mm. sillä, että sen sanasto ja tekstin lauserakenne eroavat vahvasti Paavalin kirjeistä roomalaisille, galatalaisille ja kahdesta kirjeestä Korinton seurakunnille.

Tämä pitääkin paikkansa. Efesolaiskirjeessä on tavattoman pitkiä lauseita verrattuna Paavalin muihin kirjeisiin. On hyvin mahdollista, että kirje on jonkun Paavalin oppilaan kirjoittama, hänen ajatuksiaan seuraillen.

Toisaalta, onhan sekin mahdollista, että Paavali on Efesolaiskirjettä kirjoitaessaan ollut erilaisessa mielentilassa kuin roomalaisille ja korinttolaisille kirjoittaessaan, ja siksi tyylikin on erilaista. Ehkä hän oli runollisessa mielentilassa.

Meidän mielestämme Efesolaiskirjeen johdanto-oppi ei nyt ole tärkeä. Haluamme pureutua sisältöön.

Lähdemme joka tapauksessa siitä, että oli kirje johdanto-opillisesti luettava kenelle tahansa, Paavalille tai jollekin hänen oppilaalleen, se joka tapauksessa on Jumalan pyhää sanaa, oikeaa apostolista opetusta Kristuksesta. Siitä on siksi kuultavissa, paitsi Paavalin tai hänen oppilaansa inhimillinen sana, myös Jumalan sana ja jumalallinen opetus siitä, mitä hän on Kristuksessa tehnyt hyväksemme.

Yksinkertaisuuden vuoksi lähdemme tässä luennossa siitä, että kirje on Paavalin kirjoittama, hänen ollessaan vankeudessa evankeliumin julistamisen takia (ks. Ef. 6:20). Hän on lähettänyt sen joitain vuosia aiemmin perustamalleen Efeson seurakunnalle.

Käytämme sekaisin sekä vanhaa, v. 1938 käännöstä että uutta, vuoden 1992 käännöstä. Tämä johtuu siitä, että v. 1938 käännös seurailee sanatarkasti kreikankielistä alkutekstiä. Tästä on hyötyä. Toisaalta taas v. 1992 käännös on helpommin ymmärrettävää suomea. Toisaalta siinä hukkuu monia olennaisen tärkeitä merkitysvivahteita.

## **Apostoliksi kutsuttu**

Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, Efesossa oleville pyhille ja uskoville Kristuksessa Jeesuksessa (Ef. 1:1)

Paavali ei itse ollut halunnut Jeesuksen apostoliksi. Hän oli ollut ankara kristinuskon vastustaja. Mutta Jumala kutsui hänet apostoliksi eli lähettilääksi, julistamaan sanomaa Jeesuksesta ja hänessä olevasta pelastuksesta. Tästä kääntymyksestä voi lukea Apostolien tekojen luvusta 9. Paavali sokeutui Jeesuksen ilmestyessä hänelle Damaskoon johtavalla tiellä. Mutta Kristus lähetti Ananias – nimisen kristityn laittamaan kätensä Paavalin päälle, jotta hän saisi näkönsä takaisin. Ananias vastusteli:

”Herra, minä olen monilta kuullut, kuinka paljon paha se mies on Jerusalemissa tehnyt sinun pyhillesi. Tännekin hän on tullut ylipappien valtuuttamana vangitsemaan kaikki, jotka huutavat avuksi sinun nimeäsi.’ Mutta Herra sanoi hänelle: ’Mene, minä olen valinnut hänet asekseni, tunnustamaan nimeäni maailman kansojen ja kuninkaiden ja myös Israelin kansan edessä. Minä tulen osoittamaan hänelle, että hän joutuu paljon kärsimään minun nimeni tähden.’” (Apt 9:13-15).

Efesolaiskirjen kirjoittamisen aikana nämä sanat olivat toteutuneet. Paavali oli saanut olla Jeesuksen valittu ase, joka oli julistanut menestyksekkäästi evankeliumia mm. Efesoksen kaupungissa, jonne hän oli perustanut seurakunnan.

Toisaalta myös se kärsimyspuoli oli toteutunut. Paavali oli vankilassa Jeesuksen nimen takia, siksi, että oli julistanut ilosanomaa hänestä.

## **Pyhät Kristuksessa**

Paavali sanoo tervehdyksessään Efeson kristittyjä ”pyhiksi ja uskoviksi Kristuksessa”. Tämä ei tarkoita sitä, että he olisivat päässeet hyvin pitkälle pyhityselämässään. Vaan tämä tarkoittaa sitä, että heidät oli uskossaan liitetty Kristukseen.

Näin on ihmisen hengellisessä elämässä yleensäkin. Kun on kastettu Jeesuksen omaksi ja uskoo häneen, silloin ihminen on teologisesti ajatellen ”Kristuksessa”. Kristus Jeesus on hänen elämänsä lähde, joka pitää hänet olemassaolossa Jumalan kasvojen edessä.

Siksi mekin saamme omistaa tämän kirjeen sanoman itsellemme. Kun uskomme Jeesukseen, mekin olemme ”Kristuksessa”. Olemme kiinni hänessä kuin oksat viiniköynnöksessä. Niin kuin Jeesus sanoi:

”Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, se kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä.” (Joh 15:5)

## **Armoa ja rauhaa!**

Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta! (Ef 1:2)

Tämä ns. apostolinen tervehdys on minusta aina ollut hyvin ihana, ja siksi sanon sen joskus saarnan aluksi. Jotkut kollegat ovat sitä mieltä, että sellainen on turhaa, ns. ”saarnatuoliliturgiaa”, ja siksi olen viimeaikoina jättänyt tuon tervehdyksen pois. Mutta ehkä sittenkin pitäisi käyttää sitä. Se toisi esiin sen, että me papit olemme saarnavirassamme apostolien seuraaja ja meidän pitää puhua samaa sanomaa kuin he puhuivat omana aikanaan. Ja että saamme toimia samassa voimassa kuin he.

Lutherin mukaan armo ja rauha ovat kristinuskon kaksi keskeisintä asiaa. Armo tarkoittaa ”Ansiotonta Rakkautta Meidän Osaksemme”, niin sen voi ainakin selittää. Ja rauha, se tarkoittaa sitä, että Jumalan armon vaikutuksesta me saamme rauhaisan ja tyynen ja iloisen omantunnon ja elämme hänen kasvojensa edessä. Niinkuin Paavali Roomalaiskirjeessä sanoo:

Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta myös olemme uskossa saaneet pääsyt tähän armoon, jossa me nyt olemme (Room. 5:1–2)

Tämän sisäistä ymmärtämistä ja kokemista Paavali toivottaa Efeson kristityille. Samaa minä toivon itselleni ja meille kaikille. Loppujen lopuksi Jumalan armo ja rauha on ehkä tärkeintä sen kannalta, että ihminen elää täyttä elämää; myös huolien ja vastoinkäymisten keskellä.

## **Jumalan pelastustekojen ylistys alkaa**

Alkutervehdyksen jälkeen Paavali puhkeaa spontaanisti ylistämään Jumalaa hänen armostaan:

Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa (Ef 1:3).

Tämä on erittäin ihmeellinen ja vaikeasti ymmärrettävä lause.

Siinä Paavali sanoo, että Jumala on siunannut meitä kaikella hengellisellä siunauksella. Se nyt on jotenkin ymmärrettävää. Mutta kun hän lisäksi sanoo muutakin. Nimittäin, että tämä siunaaminen on tapahtunut ”taivaallisissa”. Ja että se on tapahtunut ”Kristuksessa”. Mitä tämä oikein tarkoittaa?

Uusi, vuoden 1992 käännös yrittää selvitä helpolla. Siinä sanotaan: ” Hän on siunannut meitä kaikella Hengen siunauksella, taivaallisilla aarteilla Kristuksessa.”

Ongelmana on vaan se, että ei kreikankielinen alkuteksti mene noin. Se ei puhu ”taivaallisista aarteista”, vaan se puhuu ”kaikesta hengellisestä siunauksesta”. Ja alkuteksti antaa paikanmääreen ja sanoo, että tuo meidän siunaamisemme on tapahtunut ”taivaallisissa”.

### **Kristityt on liitetty Kristuksen ylösnousemukseen ja taivaaseen astumiseen**

Efesolaiskirjeen alkuteksti sanoo siis, että me Kristukseen uskovat olemme jotenkin jo nyt taivaassa ja Jumala on siellä siunannut meitä Kristuksessa, kaikella hengellisellä siunauksella.

Tämä on ymmärrettävissä ainoastaan siten, että Paavalin mukaan Kristukseen uskovat ja häneen kastetut on yhdistetty häneen. Me olemme yhtä hänen kanssaan. Siksi, kun Jeesus herätettiin kuolleista, niin hänessä myös kaikki häneen uskovat on herätetty kuolleista:

Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman. Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa (Room 6:3–8)

Sama pätee Jeesuksen taivaaseen astumiseen. Paavalin mukaan meidät on liitetty häneen siinäkin. Hieman myöhemmin Efesolaiskirjeessä hän kirjoittaa näin:

”Jumala, joka on laupeudesta rikas, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut, on tehnyt meidät, jotka olimme kuolleet rikoksiimme, eläviksi Kristuksen kanssa - armosta te olette pelastetut – ja yhdessä hänen kanssaan herättänyt ja *yhdessä hänen kanssaan asettanut meidät taivaallisiin Kristuksessa Jeesuksessa*, osoittaakseen tulevina maailmanaikoina armonsa ylenpalttista runsautta, hyvytydessään meitä kohtaan Kristuksessa Jeesuksessa.” (Ef 2:4–7)

Tuon kohdan perusteella Jumala on ”asettanut” Kristukseen uskovat ”taivaallisiin”, yhdessä Kristuksen kanssa, kun herätti hänet kuolleista ja korotti hänet taivaaseen.

Tämän vuoksi Paavali tuossa Jumalan pelastustekojen ylistyksessä kiittää Jumalaa siitä, että hän on siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa.

Ainakin minulle on totisesti vaikea omaksua tämä uskonelämäni arjessa. Että minä olen Kristuksessa, yhtä hänen kanssaan ja siksi hengellisessä mielessä osallinen Jeesuksen taivaassa olemisesta ja siihen kuuluvasta taivaallisesta siunauksesta. Että minut on Jeesuksen ylösnousemuksessa herätetty uuteen elämään; siitäkin huolimatta, että kun se tapahtui, minua ei vielä lähes 2000 vuoteen ollut edes olemassa. Tai että Jeesuksen astuessa taivaaseen, minäkin hänessä astuin taivaallisen siunauksen ympäröimäksi.

Mutta ei kai uskonelämän kuulukaan olla helppoa tai järjellä ymmärrettävää. Uskonelämä perustuu Jumalan lupauksien uskomiseen, ei siihen, mitä tunteilla koemme tai järjellä ymmärrämme.

Siksi saamme uskoa pelkän Jumalan sanan perusteella, että meidät Kristukseen uskovat on liitetty häneen. Ja koska hän on nyt taivaassa, niin mekin olemme häneen liitettynä taivaassa.

Jos et usko tätä, niin katsopa Kolossalaiskirjeen kolmannen luvun alkua:

Jos siis teidät on yhdessä Kristuksen kanssa herätetty kuolleista, niin tavoitelkaa sitä mikä on ylhäällä, missä Kristus istuu Jumalan oikealla puolella. Ajatelkaa sitä mikä on ylhäällä, älkää sitä mikä on maan päällä. Tehän olette kuolleet, ja teidän elämänne on Kristuksen kanssa kätkeyty Jumalaan. Kun Kristus, teidän elämänne, ilmestyy, silloin tekin ilmestytte hänen kanssaan kirkkaudessa. (Kol 3:1–4)

Se on siis ”kätkeyty” tosiasia, että me olemme Kristuksessa ja elämme hänessä taivaallisessa Jumalassa. Keran tämä tosiasia ilmestyy nähtävällä tavalla.

Mutta Paavalin mukaan se on jo nyt, kätkeytynä, niin totta, että heti Efesolaiskirjeen alussa hän puhkeaa ylistämään Jumalaa siitä, että hän on ”siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa.”

Vaikka emme useinkaan saa tätä kokea tai edes sisäisesti ymmärtää, niin silti meidän kristittyjen pitää suunnata katseemme ja toivomme ja luottamuksemme tähän tosiasiaan: Kaikista vaivoista ja kiusoista huolimatta me olemme yhdistetyt Kristukseen.

Sinäkin Kristukseen kastettu olet hänessä. Ja hän on herätetty kuolleista, uuteen elämään, korotettu taivaaseen. Siksi sinäkin tosiasiasa olet hänessä osallinen kaikesta mahdollisesta hengellisestä siunauksesta, joka Jeesuksessa Kristuksessa on.